

MACIJASKAS JONAS

Gimė 1900 06 13 Obeliuose Rokiškio rajone,
mirė 1981 03 27 Vilniuje

Lietuvos sovietinis karo veikėjas

1919 m. už antivalstybinę komunistinę veiklą Lietuvos valstybės teismo nuteistas, kalintas. 1921m. keičiantis kaliniais išleistas į Sovietų Rusiją. 1926–1940 m. SSRS kariuomenės politinis darbuotojas; 1936 m. baigė Lenino politinę karo akademiją. 1939 m. kurį laiką NKVD buvo suimtas, kalintas. 1940 06 atsiųstas į SSRS okupuotą Lietuvą, 1940 07 m. paskirtas vadinamosios Lietuvos liaudies kariuomenės vyriausiuoju politiniu vadovu. 1940 08–1941 m. sovietinės kariuomenės Dvidešimt devintojo teritorinio šaulių korpuso politinio skyriaus viršininkas. 1942–1945 m. SSRS kariuomenės Šešioliktosios lietuviškosios šaulių divizijos komisaras, divizijos vado pavaduotojas politikos reikalams. Generolas majoras (1944). 1946–1950 m. LSSR karinio komisariato politinio skyriaus viršininkas, 1950–1962 m. LSSR karinis komisaras.

1949–1961m. Lietuvos komunistų partijos Centro komiteto narys, 1946–1958 m. SSRS, 1959–1963 m. LSSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas. 1965 m. LTSR nusipelnęs kultūros veikėjas.

Atsiminimai įtraukti į knygas: „Atsiminimai apie Antaną Venclovą“ (1988), „Klaipėdos išvadavimas“, „Revoliucinis judėjimas Lietuvoje“ (1957); „Taip tėvai kovojo“ (1977), „Tiesos“ kelias 1917-1977“ (1977), „Už ateitį šviesią“ (D. 2, 1980), „Žygiai, apkasai, atakos“ (1961) ir kt.

Parašė atsiminimų knygas „Tėvynės karo frontuose“ (1952), „Saulė leidžias, saulė teka“ (1961); apybraižas „Už liaudies laimę“ (1957), „Ažuolai nelinksta“ (su E. Vaserdamu, 1967), „Jų atminimas gyvas“ (su E. Vasariu, 1976), „Kartu su liaudimi“ (1980).

Bendradarbiavo spaudoje: „Gimtasis kraštas“, „Jaunimo gretos“, „Kauno tiesa“, „Komjaunimo tiesa“, „Komunistas“, „Lietuvos kolūkietis“, „Panevėžio tiesa“, „Pergalė“, „Spalio vėliava“, „Tiesa“, „Valstiečių laikraštis“ ir kt.

Knygos

Ažuolai nelinksta : biografinė apybraiža / J. Macijauskas, E. Vaserdamas. - Vilnius : Vaga, 1967. - 255, [3] p.

Jų atminimas gyvas / Jonas Macijauskas, Emanuelis Vasaris. - Vilnius : Mintis, ©1976. - 206 p., [8] iliustr. lap.. - Bibliogr.: p. 205

Kartu su liaudimi / Jonas Macijauskas ; lit. bendraaut. E. Vaserdamas. - Vilnius : Mintis, 1980. - 149 p.. - Bibliogr.

Saulė leidžias, saulė teka : atsiminimai / J. Macijauskas ; [literatūrinis bendraautoris P. Margevičius]. - Vilnius : Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1961. - 285, [2] p., [8] iliustr., portr. lap. : iliustr.

Tėvynės karo frontuose : atsiminimai / Jonas Macijauskas ; literatūrinis redaktorius M. Sluckis. - Vilnius : Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1952. - 271, [1] p., [11] iliustr. lap.

Už liaudies laimę / Jonas Macijauskas ; lit. bendraaut. J. Būtėnas. - Vilnius : Valst. grož. lit. l-kla, 1957. - 528 p., [24] iliustr. lap. : iliustr.

Родина зовет / Ё. Мацяўскас ; [сокращенный перевод с литовского В. Львова] ; литературная обработка Ю. Бутенаса. - Москва : Воен. изд-во м-ва обороны Союза ССР, 1960. - 318, [2] p., [1] portr. lap. : iliustr.

Šaltiniai

Eringis K. Lietuvos kariuomenės tragedija. – Vilnius, 1993. – P. 87-88.

Gasiūnas V. Rokiškis. - Vilnius : Mintis, 1978. - P. 28-44.

Kovotojai už Tarybų valdžią Rokiškio apskrityje 1918-1919 m.. – Rokiškis, 1987. – Nuotr.

Lietuva. - Vilnius, 2008-2015. - [T.] 3, 2012, p. 635.

Lietuvių enciklopedija. - Boston, 1953-1985. - T. 17, 1958, p. 26

Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. - Vilnius, 1976-1985. - T. 7, 1981, p. 144; Papildymai A-Ž, 1985, p. 413.

Lietuvos liaudis Didžiajame Tėvynės kare (1941-1945). - Vilnius, 1982. - P. 375-378.

Lietuvos TSR spauda. T. 1, Kn. 1. - Vilnius, 1962. - P. 223; T. 3. Kn. 1. - Vilnius, 1992. - P. 39.

Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. - Vilnius, 1966-1971. - T. 2, 1968, p. 484.

Paleckis J. Pergalės saliuotas. - Vilnius, 1985. - P. 37, 65-66.

Raštikis S. Įvykiai ir žmonės: iš mano užrašų. - T. 3. - Čikaga, 1972. - P. 265-277.

Tarybų Lietuvos enciklopedija. - Vilnius, 1985-1988. - T. 2, 1986, p. 668.

Tininis V. Sovietinė Lietuva ir jos veikėjai. - Vilnius, 1994. - P. 194-197.

1957 metų lietuvių tarybinė literatūra. - Vilnius, 1958. - P. 81-104.

Visuotinė lietuvių enciklopedija. - Vilnius, 2001-2015. - [T.] 13 (2008), p. 737.

Vitkauskas V. Raštai. - Vilnius, 1988. - P. 143-145.

Biržiečių žodis. - 1980, liep. 12.

Darbas. - 2016, geg. 7, p. 5.

Jaunimo gretos. - 1948, Nr. 2, p. 4-5.

Karys. - 1986, Nr. 9, p. 406.

Karių tiesa. - 1940, liep. 13.

Kauno tiesa.—1961, kovo 29.

Komjaunimo tiesa. - 1975, liep. 12.

Komunistas. - 1957, Nr. 8, p. 55-58; 1967, Nr. 9, p. 53-55; 1977, Nr. 7, p. 80-81.

Komunizmo švyturys. - Telšiai, 1980, liep. 19.

Komunizmo žvaigždė. - 1961, bal. 13.

Lietuvos aidas. - 2005, kovo 3, p. 5.

Lietuvos geležinkelininkas. - 1961, kovo 30. Literatūra ir menas. - 1952, spal. 5; 1957, spal. 5.

Pergalė. - 1953, Nr. 2, p. 117-119; 1957, Nr. 11, p. 116-118.

Pergalė. - Zarasai, 1961, rugs. 14.

Raudonoji vėliava. - 1953, bal. 7.

Spalio vėliava. - 1970, liep. 21; rugs. 15; 1976, vas. 3; 1980, liep. 1, 3; 1981, kovo 31.

Šiaulių naujienos. - 2016, geg. 28, priedas "Mano TV", p. 17.

Šviesa. - 1946, Nr. 4, p. 140-141.

Tarybinė Klaipėda. - 1980, geg. 2.

Tarybinis kelias. - Ukmergė, 1954, vas. 23.

Tarybų Lietuva. – 1944, bal. 27.

Tiesa. – 1952, gruod. 10; 1970, liep. 12; 1975, liep. 13; 1981, kovo 29.

Vakarinės naujienos. – 1965, liep. 21; 1970, liep. 13.

Vilnis. – Čikaga, 1970, liep. 22.